

PATVIRTINTA
Šalčininkų Jano Sniadeckio
gimnazijos direktoriaus
2019 m. sausio 15 d.
įsakymu Nr. V-29

**ŠALČININKŲ JANO SNIADACKIO GIMNAZIJOS
MOKINIŲ, VYKSTANČIŲ Į IŠVYKĄ, KELIONĘ, EKSKURSIJĄ
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKTAŽO TAISYKLĖS**

1. BENDROJI DALIS

- 1.1. Patvirtintas instruktažas yra norminis gimnazijos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, kelionės, ekskursijos metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir gamtai.
- 1.2. Instruktažas nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename išvykos, kelionės, ekskursijos etape.
- 1.3. Mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šiuo instruktažu ir pažeidusiam šio instruktažo reikalavimus, taikoma drausminė atsakomybė pagal gimnazijoje nustatytą tvarką.
- 1.4. Išvykos, kelionės, ekskursijos organizatorius atsako už vaikų saugumą išvykos, kelionės, ekskursijos metu.

**2. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI IŠVYKOS, KELIONĖS, EKSKURSIJOS METU.
SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO**

- 2.1. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant autobuso ar autobuse. Saugos priemonė - laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų autobuse, gatvėje ir kt.
- 2.2. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės - instruktažas apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis mokinių stebėjimas išvykos metu.
- 2.3. Traumos ir sužalojimai ne dėl autoįvykio. Saugos priemonė - instruktažas apie saugų elgesį. Nuolatinis mokinių stebėjimas.
- 2.4. Traumos ir sužalojimai dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, elektra. Saugos priemonė – instruktažas apie priešgaisrinės saugos reikalavimus, laužų kūrenimą, elektrosaugą gyvenamosiose patalpose. Nuolatinis vadovo stebėjimas.
- 2.5. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė - išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą išvykos metu. Nešiukšlinti autobuse, gatvėje ir kt.
- 2.6. Vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė – pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.
- 2.7. Apsinuodijimas maistu, virškinimo sutrikimai. Stengtis laikytis įprasto mitybos 2 režimo. Neimti į kelionę greitai gendančių produktų. Vartoti pakankamai skysčių ir įsitikinti dėl geriamo vandens kokybės. Ruošiant maistą ant laužo būtinas pakankamas terminis apdorojimas.
- 2.8. Kategoriškai draudžiama vartoti alkoholį, narkotines medžiagas, rūkyti. Pastebėjęs tokius atvejus vadovas nedelsdamas praneša tėvams (globėjams, rūpintojams) po renginio informuoja gimnazijos vadovybę.

3. VEIKSMAI PRIEŠ IŠVYKOS, KELIONĖS, EKSKURSIJOS PRADŽIĄ

- 3.1. Mokinių sąrašo ir pasirašyto mokinių saugos ir sveikatos instruktažo direktoriui pateikimas.
- 3.2. Tėvų informavimas apie numatomos išvykos, kelionės, ekskursijos tikslus, maršrutą, išvykimo ir atvykimo laiką ir vietą, vaikų mitybą, saugą, pinigines išlaidas.

- 3.3. Mokinių instruktažas dėl saugaus elgesio išvykos, kelionės, ekskursijos metu, supažindinimas su aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais.
- 3.4. Vaikų saugos instruktavimo lapo pildymas (Priedas Nr. 1).
- 3.5. Direktorius tvirtina maršrutą, dalyvių sąrašą, paskiria atsakingus asmenis.
- 3.7. Mokinių informavimas apie išvykimo ir atvykimo vietą ir laiką.
- 3.8. Mokinių informavimas, kad jie privalo vykdyti išvykos vadovo nurodymus.

4. VEIKSMAI IŠVYKOS, KELIONĖS, EKSKURSIJOS METU

- 4.1. Visi griežtai laikosi mokytojo nurodymų ir saugos reikalavimų.
- 4.2. Nuolat teikiama informacija vaikams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.
- 4.3. Stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės.
- 4.4. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba.

5. VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 5.1. Suteikiama pirmoji pagalba.
- 5.2. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.
- 5.3. Apie įvykį informuojami gimnazijos administracija ir tėvai.
- 5.4. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičiamas maršrutas arba išvyka nutraukiama.

6. VEIKSMAI PO IŠVYKOS

- 6.1. Mokiniai po išvykos, kelionės, ekskursijos palydimi į gimnaziją.
- 6.2. Įvertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instruktažo laikymasis išvykos metu.
- 6.3. Išvykos, kelionės, ekskursijos rezultatai aptariami su mokiniais.

7. SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS

7.1. MOKINIŲ VYKIMO AUTOBUSU SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJA

- 7.1.1. Autobuso reikia laukti gimnazijos kieme, o jam atvykus - nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.
- 7.1.2. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.
- 7.1.3. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

7.2. MOKINIŲ ELGESIO MUZIEJUOSE IR PARODOSE INSTRUKCIJA

- 7.2.1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.
- 7.2.2. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
- 7.2.3. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
- 7.2.4. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

7.3. MOKINIŲ ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ INSTRUKCIJA

- 7.3.1. Laikytis maudymosi atvirose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

- 7.3.2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
- 7.3.3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
- 7.3.4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
- 7.3.5. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min.
- 7.3.6. Suorganizavęs plaukimą valtimis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiemis kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.
- 7.3.7. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valties borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį.
- 7.3.8. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.
- 7.3.9. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščių.
- 7.3.10. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.
- 7.3.11. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirinkti atitinkama apranga ir galvos apdangalą. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.

7.4. MOKINIŲ ELGESIO VANDENS PARKUOSE/BASEINUOSE INSTRUKCIJA

- 7.4.1. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
- 7.4.2. Saugumo reikalavimai - laikytis atsargumo priemonių atrakcijų metu.

7.5. MOKINIŲ ELGESIO MIESTE, DIDMIESTYJE INSTRUKCIJA

- 7.5.1. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.
- 7.5.2. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
- 7.5.3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
- 7.5.4. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
- 7.5.5. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.
- 7.5.6. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.

7.6. MOKINIŲ ELGESIO LEDO ARENOJE, NUOTYKIŲ PARKE INSTRUKCIJA

- 7.6.1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
- 7.6.2. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.

7.7. MOKINIŲ ELGESIO VARŽYBOSE INSTRUKCIJA

- 7.7.1. Laikytis saugaus eismo, elgesio viešojoje vietoje reikalavimų.
- 7.7.2. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
- 7.7.3. Be vadovo leidimo nepasišalinti iš varžybų vykdymo vietos.

7.7.4. Varžybų metu pasijutus blogai informuoti vadovą.

7.8. MOKINIŲ ELGESIO KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS INSTRUKCIJA

7.8.1. Prieš kelionę laivu pasirūpinti asmenine vaistinėle.

7.8.2. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar palydovų reikalavimų.

7.8.3. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui.

7.8.4. Nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama lipti.

7.8.5. Būtina atidžiai išklaudyti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.

7.9. MOKINIŲ ELGESIO OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE INSTRUKCIJA

7.9.1. Vykdyti organizatorių nurodymus.

7.9.10. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.

7.10. MOKINIŲ ELGESIO KONCERTE, TEATRE INSTRUKCIJA

7.10.1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.

7.10.2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.

7.10.3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.

7.10.4. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.

7.10.5. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.

7.11. MOKINIŲ ELGESIO GAMTOJE INSTRUKCIJA

7.11.1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos.

7.11.2. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.

7.11.3. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.

7.11.4. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.

7.11.5. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklų ir kt.

ŠALČININKŲ JANO SNIADCKIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ,
VYKSTANČIŲ _____
(data)

SAUGOS INSTRUKTAVIMO LAPAS

Įsakymo data _____ ir Nr. _____

Eil. Nr.	Instruktuojamojo asmens pavardė, vardas	Data	Trumpas instruktažo turinys	Instruktažo vykdytojo pareigos, vardas, pavardė	Instruktažo vykdytojo parašas	Instruktuoto asmens parašas
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
